

sérik, hiszen addigra már ketten is meghaltak, ám mindketten szépen komótosan felálltak, kísértáltak, és egy másik szerepben visszatértek. A következő halott, a partizánlány áldozata pedig kerékpárostul a levegőbe emelkedik, és az előadás végéig ott, az égi rónákon biciklizik.

Iróniájával és groteskságával szórakoztató, etikai és történeti kérdéseket piszkáló előadás a *Gyévuska*; egyben adalékokkal szolgál a színészi játékkal kapcsolatos kísérletek egy fejezetéhez.

SCHULLER GABRIELLA

*(Pintér Béla és Társulata; író-rendező:
Pintér Béla; zeneszerző: Darvas Benedek;
főszereplők: Thuróczy Szabolcs, Szalontay
Tünde, Bencze Sándor)*

Mélyen őrzött titkok

Mélyen őrzött titkok. A cím megkapó és figyelemfelkeltő. Ki ne lenne kíváncsi a titkokra, kíváltképp más titkaira. Leselkedünk, kutakodunk, bemegyünk a hetedik szobába, eszünk a tiltott gyümölcsből. Emberi természetünkől adódik, hogy kíváncsiak vagyunk, a tiltottat, a titkosat akarjuk. A közönségcsalogató cím azonban többet sejtet, mint ami a cselekmény egészében kibontakozik.

A történet főhőse Kisirma, aki betöltve tizennyolcadik életévét ne-

kivághatna a nagybetűs életnek. Csakhogy van egy apró probléma: áldott állapotban van. Szabadulását és életének anyagi megalapozását attól reméli, hogy Kanadában eladja megszületendő gyermekét. De ekkor közbeszól a véletlen: megismerkedik egy jóra való fiúval, aki vállalná a csöppséget, s ezzel egyidőben tudomást szerez édesanyjáról, akiről eddig semmit sem tudott. A történet egyszerű és szép lenne, ha Kisirma harcát ábrázolná anyjával és önmagával, de túlbonyolítja az álnyanya megjelenése. Az üzletasszony, aki fiatal korában eladta nevét az igazi anyának, hogy ne derüljön ki, ki is a gyermek valódi édesanyja, csupán felesleges csavar a filmben.

Három titkot rejt a film, amelyekből a bonyodalom kibontakozik: Kisirma terhessége, az álnyanya megjelenése és a lány valódi anyjának kiléte. A történet e három szál között ugrál, hol az egyik, hol a másik kerül előtérbe. Bár a hangsúlyok megvannak, sajnos elhalványulnak különböző melléktörténetek közbeiktatásával, amelyek leginkább a feszültség fokozását szolgálják (táska lopás, az álnyanya támadása Kisirma ellen).

A filmben Kisirma fejlődésének lehetünk tanúi. A felelőtlen gyermek, aki mit sem gondol magzatára, a történet végére felelősségteljes anya lesz. Édesanyjával való találkozására rádöbben, milyen volt anyja nélkül felnőni, hazugságban élni

más titkai miatt. Bagaméri Eszter kiválóan ragadja meg a lány karakterét. A dráma tulajdonképpen nem a történet egészében játszódik le, hanem Kisirmában.

A filmnek két tetőpontja van: egy érzelmi és egy lélektani. Az érzelmi inkább a nagyközönség katarztikus igényének megfelelően oldja a feszültséget. Kisirma találkozik édesanyjával, s minden, ami eddig felgyülemlett benne, egyszerre kiárad. Felelősségre vonja anyját a múltért, kiabál vele, végül leköpi. A néző együttérez, majd megnyugszik. Igazi katarzis, ahogy Arisztotelész előírta.

A másik, lélektani tetőpontot finomabban dolgozta ki a rendező. Szinte elsiklik a néző figyelme, mintha a jelenet nem is lenne fontos, csupán egy egyszerű, lényegtelen párbeszéd. Mégis, a forgatókönyv itt nagyon jól meg van írva: Kisirma valamit el akar mondani anyjának, de szava akadozik. A lány ugyanis ebben a jelenetben döbben rá saját tetteire, itt változik meg, válik anyává. Milyen finom és egyszerű eszközökkel fejezte ki a rendező szándékát. Ez a rész teszi értékessé a filmet, nem pusztán a mondanivalója, hogy egy gyermeket vállalni

kell, hogy nem lehet hazugságban élni és hogy az élet Kanadában is ugyanolyan, mint kis hazánkban. Bár a film felesleges csavarokkal teli, hol az álnyát, hol a nagyapát vagy az anyát helyezi a figyelem központjába, mégis Kisirmáról szól, az ő lélektani fejlődéséről és beteljesedéséről.

A történet happy enddel zárul, bár ettől nem lesz se jobb, se rosszabb a film. Érzelmes, érzéketlen, jól megtervezett alkotás marad, kissé tökéletlen forgatókönyvvel és felesleges melléktörténetekkel, de kiváló színészi teljesítményekkel.

Mégis van egy dilemmám: nem könnyű eldönteni, vajon közönség- vagy művészfilmről van-e szó. Leginkább e kettő határmezsgyéjén tudnám elhelyezni, bár a zenei aláfestés sajnos az előbbi irányába viszi el a film egészét. Böszörményi Zsuzsa kiváló rendező alkotása, félek, nem válik halhatatlanná, mint Rózsa János hasonló témát feldolgozó *Vásárnap szülők* című filmje.

KISS MIRELLA

(Író-rendező: Böszörményi Zsuzsa; operatőr: Miklauzic Márton; főszereplők:

Bagaméri Eszter; Györgyi Anna, Fullajtár Andrea, Garas Dezső, Nagy Ervin)